

STANOWISKO
Konwentu Powiatów Województwa Świętokrzyskiego
14 września 2015 r.

w sprawie wydawania kart zgonu

W związku z istniejącymi problemami, dotyczącymi kwestii stwierdzenia zgonu i wystawiania kart zgonu, spowodowanymi min. niejednorodną interpretacją obowiązujących w tym zakresie przepisów ustawy z dnia 31 stycznia 1959 o cmentarzach i chowaniu zmarłych (*Dz. U. z 2011 Nr 118 poz. 687 z późn. zm.*) oraz obowiązujących w tym zakresie przepisów wykonawczych Konwent Powiatów Województwa Świętokrzyskiego zwraca się z żądaniem niezwłocznego przeprowadzenia zmian legislacyjnych, które jednoznacznie określą zasady i procedury postępowania w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 11 ust. 2 w/w ustawy stwierdzenie zgonu i jego przyczyny powinno nastąpić w drodze oględzin, dokonywanych przez lekarza lub w razie jego braku przez inną osobę, powołaną do tej czynności przez właściwego starostę. Koszty tych oględzin i wystawionego świadectwa nie mogą obciążać rodziny zmarłego. Treść zaprezentowanego powyżej przepisu art. 11 ust. 3 w/w ustawy wskazuje, że minister właściwy do spraw zdrowia posiada delegację ustawową do wydania rozporządzeń określających zasady pokrywania wydatków związanych z oględzinami.

Okazuje się jednak iż wydane na podstawie powyższego przepisu wcześniejsze rozporządzenia zostały uchylone już w czerwcu 1966 roku. Przy braku aktualnie obowiązujących rozporządzeń wykonawczych określających zasady pokrywania wydatków powstają wątpliwości co do płatności za usługę stwierdzenia zgonu i wystawiania odpowiedniego dokumentu. Tak więc wykonanie ustawowego zadania, w zgodzie z obowiązującymi przepisami staje się problematyczne.

Nadto ustawa kompetencyjna o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej – w związku z reformą ustrojową państwa z 24 lipca 1998 roku określa w art. 15 pkt 9 jedynie zmiany nazewnictwa podmiotów („*Starosta*” zamiast „*właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium rady narodowej*”). Nigdzie nie wskazuje czy jest to zadanie własne czy rządowe (jak ustawa wyraźnie stanowi w wielu innych miejscach). Tymczasem archiwalne akty wykonawcze na podstawie delegacji

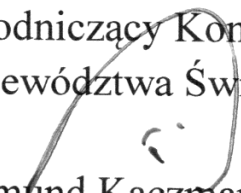
ustawowej do art. 11 ust. 3 ustawy o cmentarzach (aktualnych nie wydano) wskazywały jednoznacznie płatnika za usługi stwierdzania zgonu – pracodawcę („zakład społecznej służby zdrowia”), a nie ówczesne organy samorządowe (rady narodowe).

Jednostki samorządu terytorialnego (w tym powiaty) działają w oparciu o ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 57, poz. 1240 z późn. zm.), która to ustawa określa, że jednostka sektora finansów publicznych nie może dokonywać wydatków bez jednoznacznie określonej podstawy prawnej. Tak więc ponoszenie przez powiaty kosztów w związku z realizacją zadań dotyczących stwierdzania zgonu w obecnych realiach legislacyjnych mogłoby skutkować odpowiedzialnością z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Bezczynność Ministerstwa Zdrowia, pomimo wieloletniej sygnalizacji występującego problemu przez Związek Powiatów Polskich jest dla nas absolutnie niezrozumiała. Oburza między innymi postrzeganie pacjentów, przez podmioty odpowiedzialne za utworzenie spójnego systemu ochrony zdrowia, tylko przez pryzmat płatności składek zdrowotnych.

Konwent Powiatów Województwa Świętokrzyskiego stanowczo sprzeciwia się również próbom interpretacji obowiązujących przepisów, przedstawionych przez środowisko reprezentujące lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej, zmierzającym do tego by stwierdzanie zgonu przez osobę wskazaną przez starostę było regułą, nie zaś wyjątkiem, w sytuacji gdy nie można zrobić to zobowiązany lekarz (art.11 ust. 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych).

Biorąc pod uwagę przedstawioną powyżej argumentację, apelujemy o pilną aktualizację nieadekwatnych do aktualnej rzeczywistości archaicznych przepisów prawa, która pozwoli realizować zadania związane ze stwierdzaniem zgonów w sposób racjonalny i przejrzysty oraz zgodny z zasadami prowadzenia gospodarki finansowej przez jednostki samorządu terytorialnego.

Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Świętokrzyskiego

Edmund Kaczmarek

Otrzymują:
Pan Marian Zembala Minister Zdrowia

Do wiadomości:

1. Pani Bożentyna Pałka – Koruba – Wojewoda Świętokrzyski
2. Pan Ludwik Węgrzyn – Prezes Związku Powiatów Polskich